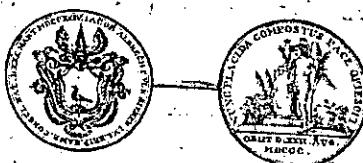

63

V I T A
VIRI MAGNIFICI AMPLISSIMI
EXCELLENTISSIMI,
IACOBI ALBRECHTI
VON SIENEN,
J. U. D.
REIPUBLICAE HAMBURGENSIS
CONSULIS SENIORIS,
SUMMIS IN PATRIAM MERITIS
SPLENDIDISSIMI;
ANNO MDCCC A. D. XXII AUGUSTI
REBUS HUMANIS EREPTI,
EX
AMPLISSIMI SENATUS MANDATO
EXPOSITA

JOHANNÉ HENRICO VINCENTIO NOELTINGIO,
LOGICAE METAPHYSICAE AC ELOQUENTIAE PROFESSORE PUBLICO,
ET EODEM ANNO GYMNASII PRORECTORI.

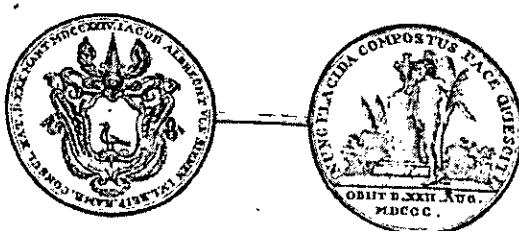
HAMBURGI;
TYPIS CAROLI WILHELMI MEYNII, AMPLISSIMI SENATUS ET GYMNASII
ET IOHANNEI TYPOGRAPHI

69

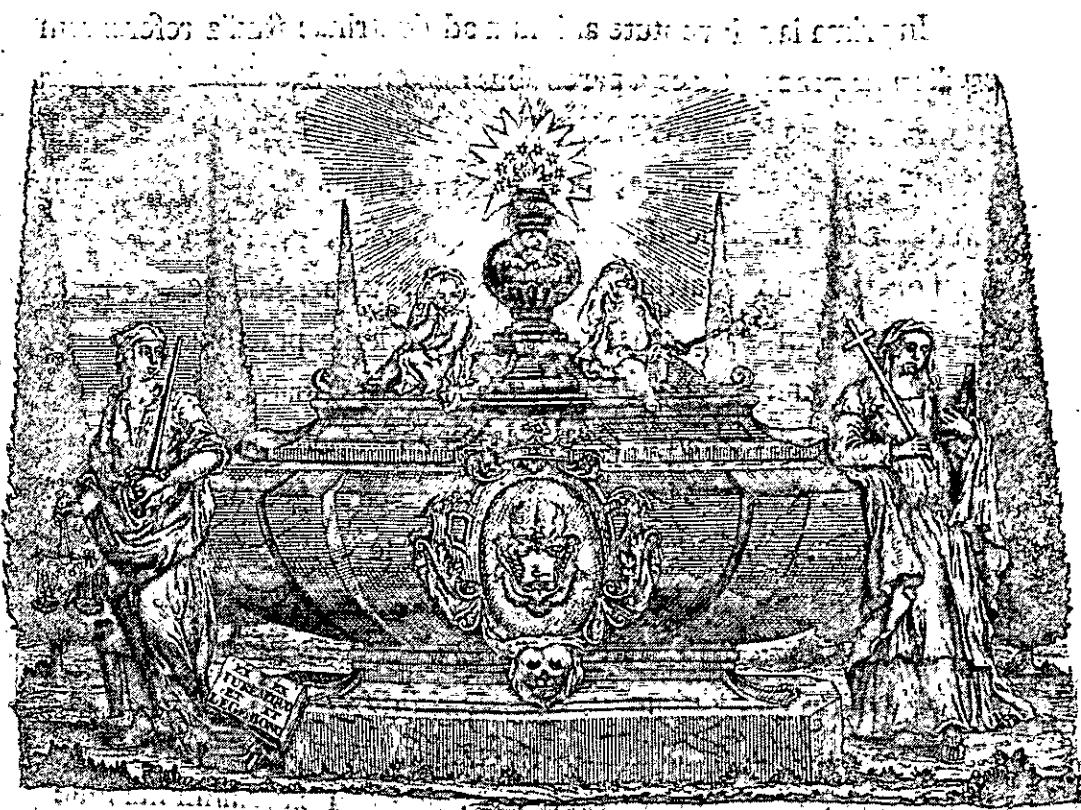
V I T A
VIRI MAGNIFICI AMPLISSIMI
EXCELLENTISSIMI,
IACOBI ALBRECHTI
VON SIENEN,
J. U. D.
REIPUBLICAE HAMBURGENSIS
CONSULIS SENIORIS,
SUMMIS IN PATRIAM MERITIS
SPLENDIDISSIMI,
ANNO MDCCC A. D. XXII AUGUSTI
REBUS HUMANIS EREPTI,
EX
AMPLISSIMI SENATUS MANDATO
EXPOSITA

A

IOHANNE HENRICO VINCENTIO NOELTINGIO,
LOGICAE METAPHYSICAE AC ELOQUENTIAE PROFESSORE PUBLICO,
ET EODEM ANNO GYMNASII PRORECTORIE.

HAMBURGI,
TYPIS CAROLI WILHELMI MEYNII, AMPLISSIMI SENATUS ET GYMNASII
ET IOHANNEI TYPOGRAPHI

Vitam viri amplissimi, IACOBI ALBRECHTI
VON SIENEN, iurisconsulti et senatoris et consulis, expo-
nere adgredienti mihi haec in primis difficultas contingit, quod in
iis litterarum studiis, quibus ille excelluit, iisque negotiis, quibus
de republica insigniter meritus est, totus sum alienus. Itaque rerum
aequi existimatores ignoscere haud gravabuntur, cum, praeter
ipsius vitae recensionem, admodum pauca, eaque non tam ad uni-
versam illam rationem, qua multiplicem juris scientiam et praxin
complexus est, et publicis functionibus ex senatorio consularique
munere sibi incumbentibus eminuit, verum ad ingenium et natu-
ram et mores potissimum pertinentia relata legent.

Natus est Hamburgi anno MDCCXXIII a.d. xxx Martii, patre
JOHANNE VON SIENEN, negotiatore, matre CECILIA MARIA
DUVE, ex quibus hac, cum decimum tertium, illo, cum vicesimum
primum aetatis annum ageret, orbatus est.

IV

In prima iam iuventute animum ad doctrinae studia referentem erudierunt praceptores a parentibus diligenter exquisiti, inter quos primus omnino fuit GEORGIUS FRIDERICUS RICHERZ, munieris sanctioris candidatus, post Iohannei hamburgensis corrector, denique artis medicae doctor. De quo viro, quippe non solum omni doctrinarum et artium, quibus se dicaverat, genere excellenti sed etiam animi integritate et vitae sanctimonia praestanti, verum, quia et hominum et locorum et temporum causa naturae gravitatem comitate mitigare, animique stabilitatem opportunitate flectere parum adsueverat, res suas non ubique feliciter gerenti liceat mihi pauca iniicere. Ipsum narravisse memini, se, pluribus concionibus habitis, in quibus publici rerum divinarum cultus curatores solatia afflictorum animis adhibenda desideraverant, orationem habuisse consolationibus ita refertam, ut iidem viri huius abundantiae pertaeserint: Ne quid nimis. In tractandis litteris, quibus iuvenes ad humanitatem informari solent, copiosissimam exquisitissimamque doctrinam explicabat, verum, quia id plerumque faciebat oratione perpetua, ad auditorum varia ingenia non plene accommodata. In tuendo cum collega, qui sibi proximus erat, consortio iura communia spectabat, colebatque incorrupta seyeritate, quae vero simul ac egressum aliquem ex officii limitibus animadvertebat, in reprehendendis aberrationibus sermoni temperare non didicerat. In curandis morbis ab omnibus subsidiis ita instructus et paratus erat, eamque sibi famam comparaverat, ut ad praestantissimorum medicorum auctoritatem accessurus fuisset, si cum arte corporibus mendendi artem insinuandi se in animos aegrotorum probe coniunxisset.

Redeo ad illum, cuius studiis ac artibus explicandis haec mea scriptio servire in primis debet. Postquam privatorum magistrorum ductu viam sibi ad gymnasium patrium munierat: in numerum civium illius relatus RICHEIO et REIMARO et DORNEMANNO praecipuam operam dedit, quorum nomina et merita nulla unquam oblivio obrueret, quosque et mihi ad dirigendam et confirmandam studiorum

studiorum rationem per quatuor annos contigisse impense, atque gratissima recordatione laetor: sed hinc usq; e. i. Regio

Anno aetatis decimo nono Lipsiam petiit, FRIDERICO MENZIO, physices professore, academiae rectore, albo iuris studiosorum inscriptus est, atque MASCOVIO et IOECHERO, ceterisque disciplinarum, in quas incumbere ingenuum litterarum cultorem decet, magistris aures animumque attribuit. sed in quoque

alio tempore studiorum sibi auctoritate et amicitia patrum, et

Patris morte altero iam anno academico domum revocatus per aliquod tempus cursum studiorum sistere coactus fuit, mox vero ad illa redux, quae feliciter incipiebat, novo et intento ardore continuavit. Quibus finitis iter instituit per Germaniam et Bataviam, atque in academia, quae Utrechtii floret, commentatione ad leg. 3 et fin. Cod. Iustitorum vel curator interueni typis expressa, rectore EVERHARDO IACOBO VON WACHENDORF, iuris civilis professore, anno MDCCXXXVII a. d. xviii Junii iuris utriusque licentiatu, posteroque die eiusdem disciplinae doctor est renuntiatus.

Postquam Wetzlariae tantum temporis tribuerat, quantum ad cognoscendam rationem causarum coram supremo Germaniae iudicio, quod ibi constitutum est, gerendarum sufficere videbatur: anno MDCCXXXVIII Hamburgum revertit, atque decem et septem annis in iuris civilis praxi viriliter et strenue versatus est.

Cum VINCENTIUS RUMPFPIUS post triginta et duos annos in senatorio munere exactos in LUCAE CORTHUMII fato decessi locum ad consularem dignitatem evectus fuerat: noster von SIENEN, numero senatorum explendo anno MDCCXLV a. d. xxii Januarii cum aliis iurisconsultis propositus, sortitione, ut in civitate nostra fieri solet, senator est constitutus. Sequenti anno praefecturam Ritzebuttelensem suscepit, provinciam, sicut omnes norunt et nostris praecipue temporibus luculenter adparuit, non tantum laboribus referantur

VI

sed difficultatibus quoque et periculis obnoxiam. Suscepit illam animo laboribus adsueto, ad difficultates consilio et fortitudine superandas prompto, et ad pericula sive cavenda sive obeunda parato.

Post sex annos ex more maiorum huic praefecture adtributos Hamburgum reversus omnium, quae in senatu agebantur, consiliorum particeps et praeterea iis negotiis implicatus fuit, quae locorum a se occupatorum serie in illum devolvebantur. Anno MDCCCLXXXI a.d. xxviii Martii eiusdem RUMPFII, cui a senatorio gradu ad consulare fastigium adscendentem noster successerat, de statione vitae decessi successor electus consulis fasces ad sed delatos accepit atque campum ingressus est, in quo summa viri ad reipublicae gubernacula adducti virtus maximis laboribus exantlandis conspicili aestimari que potest. Tandem post ALBERTI SCHULTE, consulis senioris, mortem, id est inde ab anno MDCCCLXXXVI, primam in republica nostra personam sustinuit.

Connubio iunctus fuit PAULINAE CONRADINAE STECKELMANN, WICHMANNI STECKELMANNI, filiae, virgini non minus formae venustate dignitateque quam animi dotibus excellenti; ex quo matrimonio prodierunt IOHANNES, anno MDCCCLXVII a.d. IIII Maii natus, qui se mercaturaे dicavit; IACOBUS ALBRECHT, sequenti anno a. d. xxv Junii natus, iurum studio deditus, atque anno MDCCCLXXXIII a. d. xxiii Novembris reipublicae Hamburgensis syndicus electus; MARGARETHA CORNELIA, nata MDCCCLXX a. d. iii Decembris, et IOANNI CAROLO DUERKOOP, mercatori, nupta, qui ex illa quatuor filios suscepit.

Transeo ad hominis ad omnia summa natu imaginem non membratim festiveque exprimendam, sed primis tantum lineis adumbrandam, ut illam mecum communicavit vir mihi pariter ac veritati amicissimus, nonnulla additus, quae ex mea ipsius cum illo consuetudine, non quidem familiarissima tamen propiori, mente memori teneo.

Postquam

VII

Postquam von SIENEN adolescentiam humanitatis studiis aluerat; iuris scientiae perstudiosus fuit, atque in illius doctrinarum meditatione per omnem aetatem ita versatus est, ut etiam in maximis occupationibus illam non intermitteret. Praecipue vero id egit, ut ius civile, quod in legibus, senatusconsultis, populiscitis, rebus iudicatis, iuris peritorum auctoritate, magistratum edictis et more, denique aequitate consistit, in respondendo et dicendo, et scribendo adhiberet ad auxilium singulis civibus ferendum et ad salutem patriae augendam atque stabiliendam.

Multam praeterea cogitationem et operam tribuit indagandis naturis rerum vegetabilium, quibus serendis plantandis educandisque admodum delectabatur, investigandaque admirabil corporis humani fabricae. Totius denique orbis, terrarum, quatenus regionibus et gentibus distinctus est, scrutator earum ortus et fata in illum statum, in quo hunc sunt, devoluta ex annalium memoria replicare studuit, omnia, quae cuiusvis populi sive legibus sive exemplis constituta firmata et ad normarum auctoritatem erecta sunt, non populari quadam trutina sed aurificis statera examinans. Tantum autem abest, ut his studiis se abdiderit et ab artibus, quas liberaliores vocant, se averterit, ut in iis colendis fovendisque praecipuus esset. Inprimis delectatus est personarum imaginibus et regionum tabulis pictis, quarum ipse multiplicem et eximiam copiam possidebat, quae inter praestantissimos huius generis thesauros referebatur.

Ante omnia vero animum a natura bene informatum ita excolluit, ut ad excogitationem acutissimum et ad diiudicandum redderet aptissimum. Quoties ergo eiusmodi res occurabant, quae magniae deliberationis erant; omnia, quoram habere rationem oportebat, intenta mentis acie desplicere indagare eruere studebat; ut, quantum ratione ac usu effici poterat, cognitionum suarum summam faceret copiosissimam omnibusque suis numeris et partibus absolutam. Quod cum plerumque ex voto succederet: mirum non est, illum non tum hoc

VIII

Hoc tūm illud sed idem semper iudicasse atque egisse. In quo similis fuit Catoni, cui incredibilem gravitatem natura tribuerat; quam perpetua corroborabat constantia, ita ut in proposito suscepisse consilio permaneret immotus. Conspicui non nulli aucti in sequentibus adiectionibus, quod Catoni in vita autem ei hunc officio sui exponit. Cum decem et sex annorum cursu, quem in senatorio munere peragit, ad varias per gradus functiones accederet: primam in eō curam posuit, ut ea penitus cognosceret, quae unicuique functioni vel propria erant vel adhaerere solebant vel certe occurrere poterant; et quo modo in quovis casu optimum ex re et ex tempore consilium capiendum sit. In quod studium eo maiori diligentia et adsiduitate incubuit, quod intelligebat, multa, quae in illis negotiis et cognitu necessaria et prudenter transigenda sunt; etiam a iuris consulto, licet in sua arte multum profecerit, non nisi multiplici rerum usu satis perspici et ad felicem exitum perduci posse.

Tam in subitis sermonibus quam in meditatis commentationibus creber erat in reperiendis, solutus in explicandis sententiis, ex omni parte secum consentiens, verbisque utens ita dilucidis, ut dubium esset, utrum res oratione an verba cogitatis illustrarentur.

Summum venerabatur numen pia sanctaque mente, pro insignibus in se collatis beneficiis meritam illi gratiam persolvendo; iustos etiam publico cultu honores tribuendo; denique dolorum cruciatos,

quos haud raro gravissimos perpessus est, incredibili patientia perferendo.

Honestatis et recte factorum strenuus cognitor omnes, quorū virtutes et merita sive certis testimoniosis sive propria experientia sibi perspicua erant, suspiciebat; singulari autem benevolentia illos complectebatur, qui ad amicitiam suam sensim ac moderate adspicere cupientes in omnī officiorū genere sibi metiū constabant. Horum congressū mirifice delectabatur, horum commodis conservandis

IX

vandis singulari cura invigilabat; horum rationibus amplificandis omni studio prospiciebat.

Graves de aliorum consiliis et factis rumores sparsos non colligebat, verum omnia, quae in illos congregabantur, summa follertia percontabatur, ut verum inveniret. Quos debilitate ingenii aut imprudentia lapsos esse intelligebat, iis facile ignoscet; quos vero inita subductaque ratione officii partes deserere constabat, ab illorum congressu abhorrebat, neque ulla alia ratione, quam vitiis radicibus extractis et strenua vitae correctione certissimis documentis probata, illos in gratiam recipiebat.

Iudex iustitiae et aequitatis tenacissimus in cognoscendis causis acer et in ferendis sententiis integer fuit. Quodsi vero sine cuiusquam iniuria res ad concordiam adduci poterat: per compositionem partium lites sistere et aegritudinis scintillas extinguere studebat. Cuius studii, cum et prudentia et suaviloquentia in animos litigantium se insinuare probe didicerat, exoptatos plerumque nactus est successus. Quos autem cupiditate et pertinacia et impudentia admonitionibus immo precibus asperos inveniebat, illorum protervitatem eiusmodi circumscribebat cancellis, ex quibus egredi, si vel maxime voluisse, frustra tentassent.

In cōmuni vita gravitatem comitatū conditam prae se gerebat, cōvēnīēdi sui pōtestatē tantum, quantum sive pér negotiorum multitudinem sive pér corpōris valitudinem fieri poterat, libenter omnibus faciebat, vultu liberali illos excipiebat, morum facilitate devinciebat. Talem egomet ipse illum cognovi, pariterque et plus etiam cognoverunt, qui interiori illius familiaritate usi sunt. Ceteris, quibus non nisi elonginquo cōsum intueri contigit; si forte aliquam austeritatem ore prodere visus fuerit, non est, quod miremur. Etenim non solum maxi momenti maximaēque difficultatis laboribus haud raro circumagebatur, ut in iis quasi habitaret pernoctaret.

LXXXI

C

que,

X

que, verum etiam acutissimis, qui in illum saeviebant, doloribus interdum sic cruciabatur, ut mirum videri debeat, quo modo aegritudine ne dicam taedio vitae unquam caruerit. Quo magis admirandus fuit, quod in eiusmodi acerbitatibus tantum aberat, ut se perturbatum iisque, qui cum illo erant, molestum ostenderet, ut potius, ne illos luctu adficeret, quasi aliud agendo abiret, solitudinem quaerens, in qua libere pateretur, mentem oppressam inauditis singultibus levaret, atque malum pectori pertinaciter infixum clam gemit.

Venio nunc ad ultimum vitae stadium consulis meritorum in suos, in amicos, in singulos cives, in totam rempublicam multitudine excellentia immortalitate praestantissimi. Cui describendo pro humanitate sua propensum se exhibuit vir huic negotio aptissimus, isque non solum arte verum etiam amicitia ei viro proximus, cui, cum sanari non poterat, dolorum mitigationem viriumque conservationem per multorum annorum seriem adhibuit. En igitur ipsius medici verba:

Si in describendo, quo per longam annorum seriem conflictatus et tandem extinctus est Consul noster Primarius Meritissimusque, morbo singula eaque minutissima ad illum spectantia lectorum oculis subiicerem: ne moram taediumque plurimis facebam vereor. Quamquam enim in eiusmodi casu, in praxi clinica rarissime obvio et mihi unico ac singulari, medici chirurgique attentione omnia fuerunt digna: praesenti scopo magis consentaneum et ad explenda, quae ad beatissimi consulis memoriam pertinent, satis erit, si brevibus omnia complectar.

Morbus erat fungus scirrhosus in cellulosa ortum trahens, sua natura malum nullis mediendi remedii neque pharmaciis, neque ferro, neque cauteris neque ligaturae ac emplastro cedens; et omnem revalescentiae spem abscindens; quod si semel

semel invaserit corpus, hederae instar vires arboreas necantis
semper pergit, partem post partem corrumpens.

In latere dextro sedem hoc malum fixerat, inde paulatim
altius faeviens vicina afflavit, donec pectoris superioremque
brachii partem inficeret ac tandem vita penitus eum privaret.

Omnis tum meus tuum solertissimorum chirurgorum labor
opera et cura eo tendebant, non, ut tolleretur malum, arti
enim illudebat, sed ut violentia debilitaretur, dolores mitiga-
rentur; et vita, quantum posset, servaretur.

Quemadmodum autem morbus hicce casum, uti dixi,
singularem ante oculos ponit: ita quoque noster Consul in hoc
casu sibi tristissimo exemplar se praestitit plane singulare, quale
in prope quinquagenaria praxi mea nunquam conspexi. Saevo
ac medicis adhuc invicto hoc malo quadraginta fere annos cru-
ciabatur, ille mente semper invictus tormenta corporis sustine-
bat. Calamus titubat, et ingenium in depingendis operatio-
nibus chirurgicis verba negat; heroica ille patientia ac constantia
acutissimis doloribus non solum restitit, sed operanti ac trepi-
danti adeo animum addidit. Insanabilis morbi videbat exitum;
mortem non horret, non timet, inconcuso pectore ultimam
vitae horam potius exspectat immo desiderat, et ita tandem
liber morbo, liber doloribus, liber curis publicis ac privatis
placide exspirat et obdormit.

Sed quorsum ego? Historiam morbi scripturus in laudes
beati nostri Consulis erumpo. Condones, precor, aliquid,
lector benigne, doloris admirationis ac amoris affectui. Testis
fui ineffabilium perpessionum nostri Consulis, testis quoque
fortis animi ac virtutum, quibus effulsit. Inter amicos me
retulit. Fautorem mihi, recti amatorem civitati mors abstulit.

Memoria

XII

Memoria eius, grati animi ac admirationis plena; nunquam
in me morietur.

Dr. Jacobus Christianus Vogel.

Nobis omnibus tanti et hominis et civis et consulis decessum
lugentibus moerentibus lacrymantibus haec una consolatio restat,
quod illius locum in consulari ordine vacuum expletum videmus viro
per omnes virtutum et honorum gradus perque summum omnium
civium amorem inclito atque illustri, PETRO HENRICO, WI-
DOVIO, I. U. D. de cuius in omnes bonos benevolentia/humanitate
comitate meritisque in rem publicam eximiis nulla unquam aetas
conticescet, quodque hic vir optimus successorem in senatorio ordine
nactus est se dignissimum, AMANDUM AUGUSTUM ABEND-
ROTH, I. U. D. in omni iuris scientia et usu praeclarissimum, repu-
blicae amantissimum, eiusque commodis augendis opportunissimum.

